

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та освіти

ISSN 2786-6165 (ONLINE)

Bulletin of Science and Education

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 5(23) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 5(23) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 5(23) 2024

Kiev – 2024

**«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2024. № 5(23) 2024. С. 1856**

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 29.12.2023, № 12/5-24)

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України
10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від
23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).**

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кочетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталівна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)

- Достатній Р.А.** 910
*НАСТАВНИЦТВО ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ
НАВИЧОК ВИПУСКНИКАМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Дубовик В.В., Возносименко Д.А.** 926
*СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ
ПІДРУЧНИКІВ ТА ПОСІБНИКІВ З МАТЕМАТИКИ*
- Журба К.О., Рейпольська О.Д., Шкільна І.М.** 939
*ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ І МОРАЛЬНОЇ
СТІЙКОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ВПЛИВУ ВОРОЖОЇ
ПРОПАГАНДИ*
- Закордонець Н.І., Обіход І.В., Мазур О.І.** 951
*ІНФОРМАЛЬНІ ПРАКТИКИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У
ПЕДАГОГІЧНОМУ ВУЗІ*
- Зелінга Ю.О.** 960
*ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ*
- Канак Л.А., Снісар О.А., Кухнюк О.В., Боєчко Ф.Ф., Ліфер К.О.** 971
*ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО СПРИЙНЯТТЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ІНФОРМАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 226
ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ НА ЛЕКЦІЯХ ІЗ ОРГАНІЧНОЇ,
НЕОРГАНІЧНОЇ, АНАЛІТИЧНОЇ, ТОКСИКОЛОГІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ
ХІМІЇ*
- Ковальов Ю.Г., Ковальова О.С., Ковальов С.Г.** 984
*ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У
РОЗВ'ЯЗУВАННІ ШКІЛЬНИХ ОЛІМПІАДНИХ ЗАДАЧ З ФІЗИКИ*
- Козлюк О.А., Косарева О.І., Сіроткін М.С.** 998
*ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОДОЛАННІ АГРЕСИВНИХ
ПРОЯВІВ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Костенко Р.В.** 1014
*РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ОСВІТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ
У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ*
- Красілова Ю.М., Ільчук А.М.** 1029
*ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ СТЕРЕОТИПІВ НА
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СТУДЕНТІВ
СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ*
- Кречко Н.М., Комарніцький Я.В.** 1047
*ВИКОНАВСЬКА ТРАДИЦІЯ В АКАДЕМІЧНОМУ СПІВІ: ВОКАЛЬНО-
ПЕДАГОГІЧНИЙ ТА ІНТЕРПЕТАЦІЙНИЙ АСПЕКТИ*

УДК 378.016:811.111(045)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-951-959](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-951-959)

Закордонєць Наталія Іванівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, тел.: (067) 350-52-95, <https://orcid.org/0000-0003-4202-5516>

Обіход Інна Василівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри німецької філології та методики викладання німецької мови, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, тел.: (067) 880-66-37, <https://orcid.org/0000-0002-5630-6565>

Мазур Оксана Іванівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46000, тел.: (097) 777-95-00, <https://orcid.org/0000-0003-2428-4928>

ІНФОРМАЛЬНІ ПРАКТИКИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВУЗІ

Анотація. У статті відзначено, що у світлі бурхливих політичних, соціальних та культурних змін, а також завдяки розвитку концепції безперервної освіти людини саме поняття «освіта» сьогодні виразно сприймається як щось ширше та складніше, ніж просто «формальна освіта». У результаті аналізу наукових джерел уточнено специфіку «професійної підготовки», яку можна трактувати одночасно як процес професійного становлення індивіда та як результат цього становлення, який за допомогою формування компетенцій, що дозволяють використовувати неперервну освіту протягом усього життя (трудової діяльності), буде оновлюватися з часом та відповідати поточним запитам у суспільстві та професії. Виходячи із розмежування трьох видів освіти: формальної, неформальної та інформальної, автори статті трактують інформальну освіту як індивідуальну пізнавальну діяльність, що збігається зі структурою та стилем життя і тому має всепроникний, проте не цілеспрямований характер, а також розглядається як ефективний спосіб накопичення практичного життєвого і, зокрема, особистісно-професійного досвіду. Інформальна освіта мотивує

переглядати свої можливості і знову звертатися до формальної та неформальної освіти, виходячи з внутрішніх посилів, заповнювати втрачені знання, вміння та навички, але вже з погляду накопиченого особистісно-професійного досвіду та практичної необхідності на основі відрефлексованої професійно-практичної діяльності, тобто усвідомлено і вибірково підходячи до освітнього процесу. Доведено, що неформальні практики у сфері освіти використовуються для професійного розвитку студентів. Нові механізми навчання сприяють випереджаючому навчанню, створюють умови для можливості стати суб'єктом цілісного простору безперервної освіти. Використання неформальних практик показує, що обсяг завдань, з якими стикаються педагоги, максимально різноманітний та виходить за межі традиційної освіти. Виступаючи експериментальними майданчиками для сучасних рішень, ці практики стають джерелами інноваційних педагогічних технологій, форматів та підходів, які в майбутньому можуть бути інтегровані у загальноприйнятту систему викладання. Зроблено спробу довести, що існуючі неформальні практики дозволяють представникам різних педагогічних сфер знайти нові відповідні рішення, які відповідають вимогам часу.

Ключові слова: інформальна освіта, освіта впродовж життя, технології Web 2.0, педагогічний вуз, вища освіта, неформальні практики.

Zakordonets Nataliia Ivanivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2 M. Kryvonosa St., Ternopil, 46027, tel.: (067) 350-52-95, <https://orcid.org/0000-0003-4202-5516>

Obikhod Inna Vasylivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of German Philology and German Language Teaching, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2 M. Kryvonosa St., Ternopil, 46027, tel.: (067) 880-66-37, <https://orcid.org/0000-0002-5630-6565>

Mazur Oksana Ivanivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2 M. Kryvonosa St., Ternopil, 46027, tel.: (097) 777-95-00, <https://orcid.org/0000-0003-2428-4928>

INFORMAL PRACTICES IN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE IN A PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Abstract. The article notes that in the light of rapid political, social and cultural changes, as well as thanks to the development of the concept of continuous human education, the concept of "education" today is clearly perceived as something broader and more complex than just "formal education". As a result of the analysis of scientific sources, the specifics of "professional training" were specified, which can be interpreted simultaneously as the process of professional formation of an individual and as the result of this formation, which will be updated over time with the help of the formation of competencies that allow the use of continuous education throughout life (work activity) and respond to current demands in society and the profession. Based on the distinction between three types of education: formal, informal and informal, the authors of the article interpret informal education as an individual cognitive activity that coincides with the structure and style of life and therefore has an all-pervasive, but not purposeful character, and is also considered as an effective way of accumulating practical life experience and, in particular, personal and professional experience. Informal education motivates to review one's possibilities and turn to formal and informal education again, based on internal messages, to fill lost knowledge, skills and abilities, but already from the point of view of accumulated personal and professional experience and practical necessity on the basis of reflected professional and practical activity, i.e. realized and selectively approaching the educational process. It has been proven that informal practices in the field of education are used for the professional development of students. New learning mechanisms contribute to anticipatory learning, create conditions for the opportunity to become a subject of a holistic space of continuous education. The use of informal practices shows that the scope of tasks faced by teachers is as diverse as possible and goes beyond traditional education. Acting as experimental sites for modern solutions, these practices become sources of innovative pedagogical technologies, formats and approaches, which in the future can be integrated into the generally accepted teaching system. An attempt was made to prove that the existing informal practices allow representatives of various pedagogical fields to find new appropriate solutions that meet the requirements of the time.

Keywords: informal education, lifelong education, Web 2.0 technologies, pedagogical university, higher education, informal practices.

Постановка проблеми. Сучасна освіта розвивається в умовах змін у соціокультурній дійсності у зв'язку з технологічним розвитком суспільства. Цифрові технології постійно розвиваються, і фахівцю потрібно освоювати нові функціональні можливості в технологічному середовищі. З розвитком інтернету і технологій Web 2.0 стала можливою швидкісна передача інформації, незалежно від часу та відстані, що призвело до експонентного зростання інформації в останні десятиліття. Зростання обсягу загальносвітової інформації, яка генерується, проблеми скорочення частки «корисної інформації» та її старіння призводять до того, що безперервна освіта стає необхідною умовою професійної діяльності [1], [5]. Зазначені орієнтири визначили актуальність запропонованого дослідження, **мета** якого реалізується в аналізі інформальних практик у вивченні іноземної мови у педагогічному вузі.

На сьогоднішній день важливим напрямом розвитку суспільства та його соціальних інститутів є вдосконалення освітньої галузі. Особлива увага приділяється проблемам розуміння формальних та неформальних практик у системі освіти. Високий інтерес до цієї проблеми пов'язаний з тенденціями міжнародної освітньої політики. Тенденція випереджуючого навчання визначає готовність людей до виробничих та громадських інновацій, що реалізуються відповідно до функцій освіти. Пріоритетною функцією сучасної системи освіти є створення сприятливих умов розвитку самостійної, творчої особистості. Закономірності розвитку світового співтовариства визначають потребу у формуванні в студентів здатності адаптуватися до динаміки змін у навколишньому світі. Таким чином питання пошуку інструментів самореалізації особистості, мотивації до самонавчання, підвищення професійних компетенцій залишається актуальним і знаходить свою реалізацію у сфері формальних та інформальних практик у вищій освіті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В умовах постійного розвитку технологій зміни кон'юнктури професій і змінних вимог на ринку праці важливим стає набуття працівниками soft skills (здатності до самовдосконалення, саморозвитку, вміння пристосовуватися до нових умов, комунікаційні навички тощо), що підтверджується даними вчених, експертів, педагогів. Наявні праці українських та зарубіжних учених дозволяють говорити про суттєві відмінності у розумінні неформальних практик у системі освіти. У результаті аналізу наукових джерел уточнено специфіку «професійної підготовки», яку можна трактувати одночасно як процес професійного становлення індивіда та як результат цього становлення, який за допомогою формування

компетенцій, що дозволяють використовувати неперервну освіта протягом усього життя (трудової діяльності), буде оновлюватися з часом та відповідати поточним запитам у суспільстві та професії. Завданням професійної підготовки є не тільки формування компетенцій, які вимагають відповідно до результатів освоєння програми зі спеціальності та регламентованих у певний тимчасовий відрізок нормативних документів, а й володіння компетенціями, які дозволять відповідати вимогам професійної підготовки спеціаліста у майбутньому.

Х. Хуан, Ч. Ван у дослідженнях вказують, що сфера застосування неформальних практик недостатньо вивчена. Автори зазначають, що співпраця та освітні інновації мають найбільший вплив на використання неформальних практик. Дані досліджень пов'язані з реалізацією навчання через взаємодію між учасниками процесу творення [3].

М. Мацей, Я. Гарсія у своїх працях вказують, що такі неформальні практики як онлайн-спільноти позитивно впливають на спільне навчання, отримання емоційної підтримки. Автори стверджують, що онлайн-спільноти є джерелом професійного розвитку. У своїх дослідженнях вони аналізують існуючі теоретичні основи, характеристики та досвід використання онлайн-спільнот [4].

А.А. Холланд приділяє увагу онлайн-навчанню як одній із практик неформального навчання. Науковець дійшов висновку про те, що онлайн-навчання позитивно впливає на взаємодію можливостей отримання знань у своїй сфері та можливостей студента. Він наголошує на важливості індивідуального підходу в навчанні [2]. Отож проблема застосування формальних та неформальних практик у вищій освіті та в педагогічних вузах зокрема залишається відкритою та такою, що потребує нагального вивчення та аналізу.

Виклад основного матеріалу. Формальна і неформальна освіта є важливими і взаємодоповнюючими конституантами сучасного освітнього процесу. Згідно з визначенням ЮНЕСКО, формальна освіта є результатом освітньої діяльності, в процесі якої досягаються освітні цілі та результати, надається підтримка педагогів. За підсумком навчання видається сертифікат. Формальні практики у сфері освіти припускають бажання студентів досягти освітніх результатів. Розвиток інноваційних технологій, складна організація суспільної взаємодії висуває нові вимоги до освітніх результатів. Випускники зацікавлені в успішній соціалізації, інтеграції в сучасному світі, побудові професійної стратегії. Неформальні практики в освітній сфері є вільним простором, який реагує на запиту сучасного суспільства. Такі практики реалізуються на засадах добровільності та ініціативи, вони не потребують

стандартизації своїх результатів. Найчастіше неформальні практики організують ініціативні творчі групи, наукові структури та інші організації, що мають стосунок до освітньої системи.

Розглянемо особливості формальних та неформальних практик в освітньому процесі. Отож відмінними характеристиками неформальних практик є:

- спрямованість на конкретні освітні потреби різних груп населення;
- високий зміст освітньої діяльності для кожної людини;
- відсутність тиску в процесі навчання, оскільки він реалізується на основі власної мотивації студентів;
- розвиток індивідуальних здібностей, які забезпечують успішну участь у майбутній професійній діяльності;
- формування мобільності в світі, що динамічно змінюється;
- аналіз одержуваних результатів відповідно до значимих для студентів критеріїв;
- різноманітність інструментів в організації педагогічної діяльності;
- внутрішня відповідальність студентів за результат навчання.

Сучасні неформальні практики у системі освіти стають ресурсами для розвитку професійних компетенцій і навичок студентів. Неформальні практики дозволяють удосконалювати педагогічні технології створювати інновації в освітньому середовищі. Такі практики можуть стати основою нових підходів до освітньої діяльності, які згодом можна впроваджувати у формальну освіту. Виокремимо практики неформальної освіти залежно від способу здобуття знань:

- Індивідуальні неформальні практики;
- Групові неформальні практики;
- Творчі неформальні практики;
- Навчання, побудоване на стихійне засвоєння навчального матеріалу;
- Навчання, спрямоване на поширення повсякденних практик між учасниками студентського середовища для їхнього загального поширення;
- Творчий результат служить виробленню загальної моделі поведінки та її реалізації у студентському середовищі.

Індивідуальні неформальні практики у сфері освіти є типом навчання, яке побудоване на стихійному освоєнні навчального матеріалу в результаті самостійного вивчення інформації та реалізації практичної діяльності.

Групові неформальні практики виражаються у спільній діяльності студентів. Вони спрямовані на представлення повсякденних практик учасників студентського середовища для загального поширення знань та навичок, необхідних для успішної життєдіяльності. Групові неформальні практики, які передбачають спільне навчання, спрямовані на організацію творчого процесу. Результатом служить накопичення студентами особистісно значущих навичок в галузі знань, які викликають навчальний інтерес. Набуті знання дозволяють їм реалізувати творчий продукт.

Творчі неформальні практики спрямовані створення особистісно-значущого продукту. Творчий результат служить виробленню загальної моделі поведінки та її реалізації у студентському середовищі.

Таким чином, вважаємо, що для системи вищої освіти більшою мірою характерні індивідуальні неформальні практики, оскільки індивідуальні потреби студентів дають можливість здійснювати самостійний пошук способів задоволення, наприклад, самоосвіта з використанням онлайн-навчання. Аналіз досвіду реалізації неформальних практик педагогічної освіти дозволив встановити наступне: у світі неформальні практики навчання виконують функції всебічного розвитку студентів, підвищують їхню впевненість та розвивають лідерські навички. У реалізуються такі неформальні практики:

- мейкерство,
- наставництво,
- організація студентських просторів.

Використання неформальних практик спрямоване на індивідуальну, соціальну та політичну орієнтацію студентів. Як підтримка неформальних практик у сфері освіти розробляються освітні ландшафти. Наприклад, у Німеччині функціонує неформальна практика Digitalwerkstatt, яка навчає навичкам орієнтації в Інтернет просторі, розвитку медіакомпетенцій, 3D-моделювання. У Швеції неформальні практики у сфері освіти використовуються для організації охочих до навчання, їхнього емоційного розвантаження. Неформальна практика SshPelixtama спрямована на розвиток самостійності, індивідуального творчого мислення та підприємливості.

Наразі проводиться велика кількість конкурсів неформальних практик. Їхнім пріоритетним завданням виступає виявлення кращих практик, вивчення їхніх специфічних особливостей та демонстрація кейсів розвитку неформальної освіти для популяризації неформальної освіти. Розвиток готовності до здійснення освітнього вибору студента,

яка розуміється як готовність студента до якісного та медіаграмотного вибору ресурсів неформальної освіти з позиції цілей та завдань професійної підготовки, що забезпечує її результативність. Розвиток готовності до здійснення освітнього вибору студента дозволяє подолати обмеженість освітнього вибору, який на даний момент включає вибір з пулу пропонованих дисциплін на вибір, проектування педагогом індивідуальних освітніх маршрутів, і підготує студента до майбутнього результативного використання можливостей неформальної освіти для вдосконалення у професії, відповідності до постійно змінних вимог до педагогічної професії з плином часу.

Отож орієнтація на безперервну освіту визначила особливість професійної підготовки в педагогічному вузі, яка полягає в тому, що це одночасно процес і результат. Процес професійної підготовки не може закінчитися в умовах динамічного соціокультурного середовища, результат професійної підготовки може бути досягнутий лише у певній тимчасовій точці. Для досягнення результатів професійної підготовки необхідно використовувати не лише формальну, а й неформальну освіта, інтеграція яких можлива у професійній освітній організації.

Висновки. Здійснений аналіз дозволяє стверджувати, що неформальні практики у сфері освіти використовуються для професійного розвитку студентів педагогічного вузу. Нові механізми навчання сприяють випереджаючому навчання, створюють умови для можливості стати суб'єктом цілісного простору безперервної освіти. Сучасні неформальні практики вважаються одним із інструментів створення інноваційних технологій розвитку людського потенціалу. Використання неформальних практик показує, що обсяг завдань, з якими стикаються педагоги, максимально різноманітний та виходить за межі традиційної освіти.

Важливо відзначити, що на сьогоднішній момент саме неформальні практики мають стати ресурсом розвитку формальної освіти. Таким чином, виступаючи експериментальними майданчиками для сучасних рішень, ці практики стають джерелами інноваційних педагогічних технологій, форматів та підходів, які в майбутньому можуть бути інтегровані у загальноприйнятну систему викладання. Існуючі неформальні практики дозволяють представникам різних педагогічних сфер знайти нові відповідні рішення, які відповідають вимогам часу.

Література:

1. A Memorandum on Lifelong Learning. Brussels, 2000. URL: [http://tvu.acs.si/dokument/LLLmemorandum Oct2000.pdf](http://tvu.acs.si/dokument/LLLmemorandum%20Oct2000.pdf).

2. Holland, A.A. Effective principles of informal online learning design: A theory-building metasynthesis of qualitative research / A.A. Holland // Computers & Education. – 2019. – №128. – С. 214-226. – <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2018.09.026>.

3. Huang, X. Factors affecting teachers' informal workplace learning: The effects of school climate and psychological capital / X. Huang, Ch. Wang // Teaching and Teacher Education. – 2021. – С. 103. – <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103363>.

4. Macià, M. Informal online communities and networks as a source of teacher professional development: A review / M. Macià, I. García // Teaching and Teacher Education. – 2016. – №55. – С. 291-307. – [https://doi.org/10.1016Zj.tate.2016.01.021](https://doi.org/10.1016/Zj.tate.2016.01.021).

5. Strategie für Lebenslanges Lernen in der Bundesrepublik Deutschland. Heft 115: Materialien zur Bildungsplanung und zur Forschungsförderung. Bonn : Bund-Länder Kommission für Bildungsplanung und Forschungsförderung, 2004. 121 s.

6. Watkins K.E., Marsick V.J. Towards a Theory of Informal and Incidental Learning in Organisations // International Journal of Lifelong Education. 1992. Vol. 11, № 4. P. 287300.

References:

1. A Memorandum on Lifelong Learning. Brussels, 2000. URL: <http://tvu.acs.si/dokumenti/LLLmemorandumOct2000.pdf>.

2. Holland, A.A. Effective principles of informal online learning design: A theory-building metasynthesis of qualitative research / A.A. Holland // Computers & Education. – 2019. – №128. – С. 214-226. – <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2018.09.026>.

3. Huang, X. Factors affecting teachers' informal workplace learning: The effects of school climate and psychological capital / X. Huang, Ch. Wang // Teaching and Teacher Education. – 2021. – С. 103. – <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103363>.

4. Macià, M. Informal online communities and networks as a source of teacher professional development: A review / M. Macià, I. García // Teaching and Teacher Education. – 2016. – №55. – С. 291-307. – <https://doi.org/10.1016Zj.tate.2016.01.021>.

5. Strategie für Lebenslanges Lernen in der Bundesrepublik Deutschland. Heft 115: Materialien zur Bildungsplanung und zur Forschungsförderung. Bonn : Bund-Länder Kommission für Bildungsplanung und Forschungsförderung, 2004. 121 s.

6. Watkins K.E., Marsick V.J. Towards a Theory of Informal and Incidental Learning in Organisations // International Journal of Lifelong Education. 1992. Vol. 11, № 4. P. 287300.